

Josep Morral: «Per als artistes, la natura ja no és vista com una musa, sinó més aviat com una preocupació»

El creador manresà va inaugurar, coincidint amb la Festa Major, la mostra "Ser arbre", que venera la terra que ens acull i la reivindica com a font indispensable de la nostra existència

Josep Morral davant de dues obres que formen part de la mostra 'Ser arbre' | AFT

Ha participat en desenes de mostres d'art d'arreu de Catalunya amb les seves creacions pictòriques. La majoria col·lectives, compartint espai expositiu amb altres artistes que, com ell, no conceben una vida sense l'expressió plàstica. Ara, 42 anys després d'haver debutat en l'escena creativa manresana, Josep Morral (<https://sites.google.com/site/pepmorral/inici>) (Manresa, 1961) ha fet realitat un dels grans somnis de molts artistes nascuts a la capital del Bages: el d'exposar, a la sala principal del Centre Cultural del Casino, una mostra de gran format cent per cent pròpia, sense col·laboracions pictòriques externes. Es tracta de *Ser arbre*, una majestuosa producció que, a partir de la mixtura entre elements naturals, pintura acrílica i estampes digitals, transporta l'espectador en un viatge que venera la terra que ens acull i la reivindica com a font indispensable de la nostra existència.

La mostra, que va estrenar-se en el marc de la Festa Major d'enguany, va començar a gestar-se

l'any 2019 arran d'una proposta de Roser Oduber, directora del CACiS-El Forn de la Calç (<http://cacis.elforndelacalc.cat/>) de Calders. Així, partint d'una idea inicial que tenia la voluntat de transmetre els paral·lelismes existents entre elements naturals (fulles, branques, escorces) i parts del cos (com el cervell, la pell o fins i tot el tou dels dits de la mà), Morral va acabar creant la mostra *Simbiosi*, que va inaugurar al mateix CACiS. Les ganes de seguir investigant i indagant en la relació íntima entre natura i raça humana van acabar desembocant en una allau creativa d'obres pictòriques que des del Centre Cultural del Casino no han dubtat en exposar. *Ser arbre* (<http://premsa.manresa.cat/web/files/62637c58d879f52f490546150e4725b5.pdf>) es podrà veure a la sala gran de l'equipament cultural manresà fins al 24 d'octubre, amb entrada lliure.

- Qui l'hi havia de dir, quan va començar a gestar el que s'ha convertit en la mostra *Ser arbre*, que l'acabaria inaugurant enmig d'una pandèmia mundial...

- Sí, ha estat un fet totalment inesperat. Tot i així, crec que el meu projecte no se n'ha vist ressentit, perquè vaig començar a treballar-hi abans que aparegués el virus. El que sí que és cert és que quan vam començar a plantejar, l'estiu passat, l'exposició al Casino, estàvem pràcticament segurs que aquest any les restriccions serien molt més laxes. Però no ha estat així: sense anar més lluny, el dia de la inauguració hi va haver gent que es va quedar al carrer perquè l'aforament a la sala és limitat. I això em va saber molt greu. Realment, tot plegat és un símptoma del mateix problema: els humans som una plaga mundial que comporta greus problemes mediambientals. I la mateixa natura és com si volgués posar fre a aquest desgavell.

- Li hem perdut el respecte.

- Doncs sí. Per això a l'exposició procuro fer arribar el missatge que la nostra cultura és producte de la natura; la primera imita la segona, i cal buscar un equilibri en les nostres creacions tecnològiques i culturals que no malmetin ni perjudiquin el medi. Però pel que veig, ni la societat ha triat un bon camí perquè això sigui possible ni els polítics s'han dedicat a buscar solucions adequades que protegeixin l'entorn.

- *Ser arbre* no deixa de ser, en part, una denúncia a tot això, no?

- En part, sí, tot i que potser, més que 'denúncia', el que busco és fer reflexionar des d'una vessant més positiva i vitalista. Procuro que la meua obra sigui revitalitzadora i vitalista, i que aportí energia i consol. En aquest sentit, l'exposició fa patent la idea que els arbres són fonamentals per a la vida al nostre planeta. Són energia, són creadors d'atmosfera. Per això han d'estar presents en la nostra ment. Hem de pensar en ells i valorar-los. De fet, hi estem estretament vinculats i ens hi assemblem i tot: igual que nosaltres, ells són intel·ligents i creen xarxes de comunicació.

Josep Morral, al centre, parla amb l'alcalde Marc Aloy durant la inauguració de la mostra Foto: AFT

- Per què l'arbre i no un matoll o les flors, per exemple?

- Amb anterioritat, he treballat amb altres elements vegetals com la vinya, en la mostra del Vi_suals del 2016, o amb les flors, en l'exposició titulada *Somnis de les flors*, al Cercle Artístic de Manresa (2012), per citar-ne només dos exemples. Ara tocava fer un homenatge als arbres, grans i valuosos dins dels ecosistemes naturals. Per això vaig veure la necessitat de dedicar-hi un treball en profunditat.

- Quan va iniciar el projecte l'any 2019, ja tenia la idea d'anar-lo fent créixer fins arribar aquí? O potser no l'ha acabat de culminar i encara ens sorprendrà, més endavant, amb altres creacions que inclourà en una nova mostra?

- El 2019 no sabia cap on em portaria el projecte. Només pensava en l'exposició al CACiS. Després van anar sorgint altres espais on exposar i la idea va anar creixent. Això ha permès que les obres hagin guanyat en profunditat i en intensitat. I és que no hem de perdre de vista que és importantíssim tenir llocs on mostrar l'obra, perquè això et dona continuïtat i et motiva a treballar més. Ja m'agradaria poder sorprendre, més endavant, amb noves propostes, però per a un artista com jo, sense marxant ni ningú que em promocióni, no se sap mai quina oportunitat pot aparèixer. De moment, doncs, *Ser arbre* no tindrà continuïtat, encara que jo continuaré treballant-hi.

- D'exposicions sobre naturalesa se n'han fet moltíssimes. Què creu que té, que molts artistes la fan servir de musa?

- Com deia Gaudí, ser original vol dir tornar als orígens, i el nostre origen és la natura. Des que es

va iniciar el paisatgisme com a tema pictòric i sobretot a partir del romanticisme, al segle XIX, el sentiment de pertànyer a la naturalesa ha anat en augment i s'ha anat desenvolupant. Amb les manifestacions artístiques del Land Art, no és que l'artista s'inspiri en la natura, sinó que s'hi vincula completament: viu les sensacions que el paisatge natural li ofereix *in situ*. Personalment, a mi em va influir força l'exposició retrospectiva de Giuseppe Penone a Barcelona, l'any 2004. Penso que la visió de la natura ha anat canviant amb els problemes mediambientals actuals. Per als artistes, ja no és vista com una musa, sinó més aviat com una preocupació i una necessitat.

- Què ha après durant el procés creatiu?

- A formular missatges visuals més depurats, menys densos. He experimentat i avançat en l'ús de tècniques i materials que fins ara no havia utilitzat, tant materials naturals -com ara branques, fulles o escorça- com d'artificials (el polièster, per exemple). També he descobert com alliberar la pintura acrílica del suport i utilitzar-la com a objecte volumètric independent.

- Com ha influït la pandèmia en la seva labor creativa? Li ha donat ales? L'ha bloquejat?

- M'ha ajudat a reflexionar sobre la nostra relació amb la natura. Potser també m'ha donat més temps, perquè en no poder-nos moure tant, he estat més a casa i a l'estudi treballant i pensant. En general crec que la pandèmia ens ha fet valorar més la intimitat però també les relacions socials.

- Si hagués de ser un arbre, quin seria?

- Tots tenen aspectes interessants, i se'm fa difícil triar-ne un de sol. Voldria ser una olivera per la seva longevitat o un roure pel seu fort tronc. Seria un pi per la seva resistència a la sequera o un xiprer per la seva esveltesa. També m'agradaria ser un faig per la seva vida comunitària o un fruiter per la dolçor dels seus fruits. O potser un bedoll pel seu tronc tan blanc, la seva prima silueta i el moviment suau de les seves fulles.

L'exposició 'Ser arbre', de Josep Morral, es podrà veure al Casino fins al 24 d'octubre Foto: AFT